

Sachin Sir's English Speaking

Its 100% guaranteed course

सबसे आसान तरीकेसे अंग्रेजी बोलना

सिखानेके लियेही हम जाने जाते है।

9028851719

BAHUJAN SAURABHA

बहुजन सौरभ

उपलब्ध आहे!

मिस्त्री, टाइल्स फिटर, पेंटर, कारपेंटर, प्लंबर इत्यादीसाठी खालील नंबर वर संपर्क करावा.

संपर्क नं. 8482839451

शनिवार १३ सप्टेंबर २०२५

Saturday 13 September 2025

वर्ष : ५ | अंक : १७५

Year : 5 | Issue : 175

दैनिक किंमत : ₹ ५/-

Daily Rate: Rs. 5/-

प्रधानमंत्री मोदी मणिपूरला 8500 कोटींची भेट देणार...

7300 कोटी रुपयांच्या प्रकल्पांची पायाभरणी आणि 1200 कोटी रुपयांच्या प्रकल्पांचे उद्घाटन

इंफाळ : प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी शनिवारी मणिपूरला भेट देणार आहेत. ते येथे 8500 कोटी रुपयांच्या प्रकल्पांचे उद्घाटन आणि पायाभरणी करतील. मणिपूरचे मुख्य सचिव पुनीत कुमार गोयल म्हणाले की, पंतप्रधान प्रथम मिझोरमहून चुराचंदपूरला ओढीकृतील शांतता, सामान्यता आणि विकासाचा मार्ग मोकळा होईल, असे ते आणि नंतर इम्फळला जातील. प्रधानमंत्री म्हणाले. प्रधानमंत्री मोदी चुराचंदपूर आणि इंफाळमधील अंतर्गत मोदींच्या भेटीपूर्वी, गुरवारी संध्याकाळी, विस्थापित लोकांशी संवाद साधतील.

कुकीबहुल चुराचंदपूर जिल्ह्यातील दोन ठिकाणी बंदमाश आणि सुरक्षा दलामध्ये चकमक झाली. प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांच्या शनिवारी होणाऱ्या मणिपूर दौऱ्यापूर्वी, इम्फळ आणि चुराचंदपूरमध्ये सुरक्षा व्यवस्था कडक करण्यात आली आहे. पंतप्रधानांच्या मणिपूर दौऱ्याबद्दल अद्याप कोणतीही ओढीकृतील घोषणा झालेली नाही. परंतु मिझोरामच्या भेटीनंतर ते मणिपूरला पोहोचण्याची शक्यता आहे. प्रधानमंत्रींच्या राज्य दौऱ्याची तयारी जोरात सुरू आहे. इंफळमधील 237 एकतबर परसरलेल्या काँग्रेस किष्क्याभोवती आणि चुराचंदपूरमधील शांतता मैदानाभोवती मोठ्या संख्येने राज्य आणि केंद्रीय

दलाचे जवान तैनात करण्यात आले आहेत. प्रधानमंत्रींच्या कार्यक्रमासाठी तेथे एक भव्य स्टेज देखील बांधण्यात येत आहे. या अनुषंगाने राज्यात अनेक सभांचे आयोजन देखील करण्यात आले आहे. मे 2023 मध्ये कुकी आणि मेईईई समुदायांमध्ये वांशिक हिंसाचार उस्ळल्यानंतर मोदींचा हा पहिलाच मणिपूर दौरा असेल. राज्यात अनेक महिने सुरू असलेल्या हिंसाचारात 250 हून अधिक लोक मारले गेले आणि हजारो बेघर झाले.

केंद्रीय सुरक्षा पथके राज्य कर्मचाऱ्यांसह कांगला किष्क्याची चौबीस तास तपासणी करत आहेत आणि किष्क्याभोवती असलेल्या खंदकांवर गस्त घालण्यासाठी राज्य आपली

हिंसाचार बचाव काळापासून सुरू आहे, ते आता जात आहेत ही चांगली गोष्ट आहे.

नवी दिल्ली : प्रधानमंत्री मोदींच्या मणिपूर दौऱ्याचे स्वागत करतांना ते म्हणाले की, मणिपूरची समस्या बऱ्याच काळापासून सुरू आहे. ते आता तिथे जात आहेत ही चांगली गोष्ट आहे. गुजरातमधील जुनागड येथे एका कार्टकमालेरम्यान सहल गांधी पत्रकारांशी संवाद साधला. यावेळी त्यांनी सांगितले की, मणिपूरमध्ये बऱ्याच काळापासून हिंसाचार सुरू आहे. प्रधानमंत्री मोदी आता तिथे जात आहेत ही मोठी गोष्ट नाही. सहल गांधींनी 'मत चोरी' च्या आरोपांचा पुनरुच्चार केला आणि सांगितले की, सध्या देशातील सर्वात मोठी समस्या मत चोरी आहे. पत्रकारांशी बोलताना, काँग्रेस नेत्याने पुन्हा एकदा त्यांच्या 'मत चोरी' च्या आरोपाचा पुनरुच्चार केला. ते म्हणाले की देशातील सर्वात मोठी समस्या मत चोरी आहे. ते म्हणाले की हरियाणा आणि महाराष्ट्रात जनतेचा जनानदेश चोरीला गेला आहे. सर्वत्र लोक 'मत चोरी' म्हणत आहेत.

व्यवस्थापन दलाच्या बोटी तैनात करण्यात आल्या आहेत. 1891 मध्ये रियासत विलीन होण्यापूर्वी कांगला किष्क हा पूर्वीच्या मणिपुरी शासकांचे प्राचीन सत्तेचे केंद्र होते.

भारताचे नवे उपराष्ट्रपती शपथबद्ध

नवी दिल्ली : सी.पी. राधाकृष्णन यांनी शुक्रवार, 12 सप्टेंबर 2025 रोजी राष्ट्रपती भवनात देशाचे 15 वे उपराष्ट्रपती म्हणून शपथ घेतली. राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी त्यांना शपथ दिली. या सोहळ्यास विद्यमान उपराष्ट्रपती जगदीप धनखड यांच्यासह अनेक मान्यवर उपस्थित होते. 9 सप्टेंबर रोजी झालेल्या निवडणुकीत राधाकृष्णन यांनी 452 मते मिळवून विजय मिळवला. त्यांच्या विरोधात उभे राहिलेले संयुक्त विरोधकांचे उमेदवार बी. सुदर्शन रेड्डी यांना 300 मते मिळाली. एकूण 767 खासदार व आमदारांनी मतदान केले होते, त्यापैकी 752 मते वैध ठरली. राधाकृष्णन हे तामिळनाडूतील असून, दक्षिण भारतात भाजपाचे राजकीय पाय रोवण्यासाठी त्यांची निवड महत्वाची मानली जात आहे. एनडीएला यामुळे तामिळनाडू आणि केरळसारख्या परंपरेने विरोधकांच्या गडात असलेल्या राज्यांमध्ये बळकटी मिळू शकते. राज्यसभेच्या कामकाजात उपराष्ट्रपतींची भूमिका अत्यंत निर्णायक असते. सभापती म्हणून ते विधेयके पारित करण्याच्या प्रक्रियेत महत्वाचे ठरतात. त्यामुळे केंद्र सरकारच्या धोरणांना गती मिळण्याची शक्यता राजकीय वर्तुळात व्यक्त केली जात आहे. विरोधक मात्र या निकालानंतरही खचलेले दिसत नाहीत. काँग्रेससह इतर पक्षांनी बी. सुदर्शन रेड्डी यांना दिलेले 300 मते ही मोठी संख्या मानली जात असून, 'विचारसरणीच्या लढाईत आम्ही ठाम राहणार' असा संदेश त्यांनी दिला आहे. राजकीय विश्लेषकांच्या मते, एनडीएला संसदेत आत्मविश्वास वाढवणारा विजय, विरोधकांना एकत्र आणणारा प्रसंग, आणि दक्षिण भारतात भाजपाच्या राजकीय रणनीतीला चालना हे तीन मुख्य परिणाम या निवडणुकीतून दिसून आले आहेत.

मी हळूहळू राजकारणातून निवृत्त होणार... : अरुणभाई गुजराथी

जळगाव : पक्षाच्या बैठकीला मी हजर नव्हतो, त्यामुळे मी पक्ष सोडणार अशी चर्चा आहे. चोपडा तालुक्यात कार्यकर्त्यांचा चांगला संच माझ्यासोबत आहे. अनेक वर्षे आम्ही एकमेकांसोबत काम करतोय. 3 माजी आमदार पक्ष सोडून गेले. 15 दिवसांपूर्वी माझ्या अत्यंत जिद्दालाच कार्याकर्ते सोडून गेले. जिल्हा परिषद सदस्य, पंचायत समिती सदस्य असे माझे कार्यकर्ते पक्षातून जात आहेत. उर्वरित कार्यकर्त्या म्हणणे मला ऐकून घ्यायचे आहे. शरद पवारांनी मला फार मोठे केले. एक चिंगारी को ज्वाला बना दिया अशी माजी पंचायतियोगी भावना आहे. त्यामुळे शरद पवारांना सोडून जाणार अशी बातमी आहे परंतु त्याऐवजी मी राजकारणातून हळूहळू निवृत्त होणार असं विधान पक्षाचे ज्येष्ठ नेते अरुणभाई गुजराथी यांनी केले आहे.

लढवण्याचे ठरवले असले त्यांना मला मदत करावी लागेल. त्यावेळी मी शरद पवारांना सोडले असे बोलले जाईल. सध्या बनावाना सोडण्याचा विषय नाही परंतु 1974 पासून 2024 अशी 50 वर्षे, 2 पिढ्या माझ्यासोबत होते. त्यांना मदत करावी लागेल ही वस्तुस्थिती आहे. कुठल्या पक्षात जावे हे कार्यकर्त्यांनी ठरवावे. साधारणतः अजित पवारांसोबत जावे अशी बहुतांश कार्यकर्त्यांची इच्छा आहे. काही लोक सत्तेसोबत जावे असे म्हणतात. 4 वर्षे विरोधी पक्षात राहून काही कामे होणार नाही त्यामुळे सोहोबांशी मिश्र कायम ठेवून यातून मार्ग

काढवा लागणार आहे असे त्यांनी सांगितले. तसेच आगामी निवडणुकीत मम महामिलिका, पंचायत समिती, जिल्हा परिषदेत मी त्या कार्यकर्त्यांना मदत करेन ही वस्तुस्थिती आहे. परिस्थिती लक्षात घेतली पाहिले. कार्यकर्ते परिस्थितीजन्य जो निर्णय घेतली त्याला मला मान्यता द्यावी लागेल. एकीकडे माझी मिश्र आणि दुसरीकडे कार्यकर्त्यांच्या भावना हे ऐकून योग्य तो निर्णय मी घेईन असे अरुणभाई गुजराथी यांनी सांगितले. शरद पवार गटाचे चोपड्यातील नेते व विधानसभेचे माजी अध्यक्ष अरुणभाई गुजराथी शरद पवार गटाची साथ सोडणार असल्याची चर्चा सुरू आहे. नुकतेच प्रदेशाध्यक्ष शशिकांत शिंदे यांच्या उपस्थितीत जळगावात झालेल्या बैठकीला अरुणभाई गुजराथी यांची गैरहजेरी चर्चेचा विषय ठरला. गुजराथी राज्यात शरद पवार गटाची जिल्हा बैठक पक्षाचे प्रदेशाध्यक्ष शशिकांत शिंदे यांच्या उपस्थितीत जिल्हा कार्यालयात पार पडली.

आंतरराष्ट्रीय पदक विजेत्यांसाठी शासनाकडे रक्कम का नाही?

नागपूर : राज्य शासनाच्या शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाच्या वतीने राष्ट्रीय क्रीडा दिनानिमित्त आयोजित सोहळ्यात आंतरराष्ट्रीय व राष्ट्रीय स्तरावरील 331 विजेत्यांचा सन्मान करण्यात आला. खेळाडूंना 22 कोटी 31 लाख रुपयांची पारितोषिके वाटण्यात आली. 13 आंतरराष्ट्रीय व 318 राष्ट्रीय स्तरावरील खेळाडूंना सुवर्णपदकासाठी प्रत्येकी 7 लाख, रौप्यपदक विजेत्यांना 5 लाख आणि कांस्यपदक विजेत्यांना 3 लाख रुपयांचे बक्षीस देण्यात आले. पण, त्याचवेळी आंतरराष्ट्रीय पदकविजेते महाराष्ट्राचे खेळाडू अद्याप रोख पुरस्कारापासून वंचित आहेत, ही आठवण राज्यकर्ते आणि प्रशासनालादेखील झालेली नाही. तिरंदाजीत देशाची पताका उंचाविणारे ओजस प्रवीण

देवतळे, आदिती गोपीचंद स्वामी, मधुरा शैलेंद्र धामनागावकर, प्रथमेश भालचंद्र फुगे आणि प्रथमेश समाधान जातकर या ताऱ्यांचा विस्तर का म्हला? सर्वात प्रागत समजल्या जाणाऱ्या महाराष्ट्राच्या क्रीडा विभागाला डिसेंबर 2024 ला दहा मीटर एअर रायफल प्रकारात राष्ट्रीय विजेती बनलेली नागपूरची अनन्या लोकेश नायडू हिची कामगिरीदेखील आठवलेली नाही, अनन्याने नुकतेच आशियाई नेमाबाजीत साधिक कांस्यपदकही जिंकले. 2012 च्या क्रीडा धोरणानुसार आंतरराष्ट्रीय स्तरावर विश्व, आशियाई आणि ऑलिम्पिकमध्ये पदक विजेत्यांना कोटघनवीचे पुरस्कार देण्याची तरतूद 7 ऑक्टोबर 2024 च्या शासन निर्णयात करण्यात आलेली आहे.

राजकीय पक्षांच्या नियमनाबाबत दाखल याचिकेवर सर्वोच्च न्यायालयात सुनावणी...

देण्याच्या उद्देशाने याचिकेत ही मागणी करण्यात आली आहे. शुक्रवारी एका जनहित याचिकेवर सुनावणी करताना सर्वोच्च न्यायालयाने केंद्र सरकार आणि निवडणूक आयोगाला नोटीस बजावली आणि चार आठवड्यात उत्तर मागितले. याचिकाकर्ता अश्विनी कुमार उपाध्याय यांनी प्रत्यक्ष उपस्थित राहून दाखल केलेल्या याचिकेवर न्यायमूर्ती सूर्यकांत आणि जयमल्य बागची यांच्या खंडपीठाने केंद्र सरकार, निवडणूक आयोग आणि भारतीय कायदा आयोगाला नोटीस बजावली. न्यायमूर्ती कांत यांनी नोटीस बजावण्याची इच्छा व्यक्त करतांना म्हटले की, याचिकेत कोणत्याही राजकीय पक्षाला पक्षकार बनवण्यात आलेला नाही. खंडपीठाने उपाध्याय यांना सांगितले की, ते म्हणतील की तुम्ही त्यांचे नियमन करण्यासाठी काहीतरी मागत आहात आणि ते येथे उपस्थित नव्हते. खंडपीठाने त्यांना निवडणूक आयोगाकडे नोंदणीकृत सर्व राष्ट्रीय पक्षांना पक्षकार म्हणून घोषित करण्यास सांगितले. सविधानाच्या कक्षेत राजकीय पक्षांचे नियमन करण्याच्या हालचालीमुळे लोकशाही कामकाज मजबूत होण्याचा मार्ग मोकळा होईल, असे याचिकेत म्हटले आहे. याशिवाय, विकसित लोकशाही देशांच्या सर्वोत्तम पद्धतींचे परीक्षण करण्यासाठी आणि राजकारणातील भ्रष्टाचार आणि गुन्हेगारीकरण कमी करण्यासाठी राजकीय पक्षांच्या नोंदणी आणि नियमानवर एक व्यापक अहवाल तयार करण्यासाठी भारतीय कायदा आयोगाला निर्देश देण्याची मागणी याचिकेत करण्यात आली आहे.

नवी दिल्ली : राजकीय पक्षांच्या नोंदणी आणि नियमनासाठी नियम तयार करण्याचे निर्देश भारतीय निवडणूक आयोगाला द्यावेत अशी मागणी करणाऱ्या याचिकेवर सुनावणी करण्यास सर्वोच्च न्यायालयाने सहमती दर्शवली आहे. धर्मनिरपेक्षता, पारदर्शकता आणि राजकीय न्यायाला चालना देण्यासाठी राजकीय पक्षांना पक्षकार बनवण्यात आलेला नाही. खंडपीठाने उपाध्याय यांना सांगितले की, ते म्हणतील की तुम्ही त्यांचे नियमन करण्यासाठी काहीतरी मागत आहात आणि ते येथे उपस्थित नव्हते. खंडपीठाने त्यांना निवडणूक आयोगाकडे नोंदणीकृत सर्व राष्ट्रीय पक्षांना पक्षकार म्हणून घोषित करण्यास सांगितले. सविधानाच्या कक्षेत राजकीय पक्षांचे नियमन करण्याच्या हालचालीमुळे लोकशाही कामकाज मजबूत होण्याचा मार्ग मोकळा होईल, असे याचिकेत म्हटले आहे. याशिवाय, विकसित लोकशाही देशांच्या सर्वोत्तम पद्धतींचे परीक्षण करण्यासाठी आणि राजकारणातील भ्रष्टाचार आणि गुन्हेगारीकरण कमी करण्यासाठी राजकीय पक्षांच्या नोंदणी आणि नियमानवर एक व्यापक अहवाल तयार करण्यासाठी भारतीय कायदा आयोगाला निर्देश देण्याची मागणी याचिकेत करण्यात आली आहे.

एडीआरचे संस्थापक जगदीप छोकर यांचे निधन

नवी दिल्ली : निवडणूक सुधारणा आणि पारदर्शकतेचे कट्टर पुरस्कर्ते जगदीप एस. छोकर यांचे वयाच्या 80 व्या वर्षी दिल्ली येथे निधन झाले. शुक्रवारी त्यांचे हृदयविकाराच्या झटक्याने निधन झाले. छोकर हे ईडियन इन्स्ट्रियट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट-अहमदाबाद येथे प्रध्यक्षपद होते आणि त्यांनी 1999 मध्ये त्यांच्या सहकाऱ्यांसह असोसिएशन फॉर डेमोक्रेटिक रिफॉर्मसीची स्थापना केली. दोन दशकांहून अधिक काळ त्यांनी भारतीय राजकारणात जबाबदारी आणि पारदर्शकता आणण्यासाठी संघर्ष केला. एडीआरच्या पुढाकाराने, सर्वोच्च न्यायालयाने 2002 मध्ये एक ऐतिहासिक निकाल दिला, ज्यामध्ये निवडणूक उमेदवारांना त्यांच्या गुन्हेगारी खटल्यांची, मालमत्तेची आणि शैक्षणिक पात्रतेची माहिती देणे बंधनकारक करण्यात आले. जगदीप छोकर यांचा जन्म 25 नोव्हेंबर 1944 रोजी झाला. त्यांनी भारतीय रेल्वेमधून आपल्या कारकिर्दीची सुरुवात केली, त्यानंतर दिल्ली विद्यापीठातून एमबीए केले आणि अमेरिकेतील लुईझियाना स्टेट युनिव्हर्सिटीमधून पीएचडी केली. भारतीय लोकशाहीच्या बळकटीकरणात त्यांचे योगदान एक महत्वाचा आधारस्तंभ मानले जाते.

फटाके बंदी फक्त दिल्लीत का? देशभरात लागू करा : सरन्यायाधीश भूषण गवई

नवी दिल्ली : देशाचे सरन्यायाधीश भूषण गवई यांच्या खंडपीठसमोर फटाक्यांसंदर्भातल्या एका प्रकरणाची सुनावणी चालू आहे. या सुनावणीवेळी भूषण गवई यांनी सरसकट देशभरात फटाक्यांवर बंदी घालण्याबाबत मत व्यक्त केले. दिवाळी अवघ्या महिन्याभरावर आलेली असताना देशाच्या सर्वोच्च न्यायालयात फटाक्यांवर देशव्यापी बंदी घालण्याबाबत सुनावणी चालू असल्यामुळे फटाके उत्पादक, वितरक आणि ग्राहक अशा तिघांचंही लक्ष या सुनावणीकडे लागले आहे. विशेषतः फक्त राजधानी दिल्लीसंदर्भात ही बंदीची याचिका सुनावणीसाठी आलेली असताना सरन्यायाधीश गवईंनी त्यावरूनही परखड मत व्यक्त केले. शुक्रवारी या याचिकेच्या सुनावणीदरम्यान सरन्यायाधीश भूषण गवई यांनी फक्त दिल्लीसाठीच बंदी का? संपूर्ण देशभरासाठी बंदी घातली जायला हवी, अशी ठाम भूमिका मांडली. 'जर दिल्लीतल्या नागरिकांना स्वच्छ हवेचा अधिकार असेल, तर मग इतर शहरांमधल्या नागरिकांनाही तसा अधिकार का नाही?' असा सवाल सरन्यायाधीशांनी उपस्थित केला आहे. दरम्यान, सर्वोच्च न्यायालयात याचिका फक्त दिल्लीसाठी दाखल झाली असली, तरी फटाक्यांवरील बंदी फक्त दिल्लीसाठी लागू करता येणार नाही, असे सरन्यायाधीश सुनावणीवेळी म्हणाले. 'दिल्लीतले नागरिक देशातले उच्चाभूत असल्याचे मानून आपल्याला फक्त दिल्लीसाठी फटाके बंदीचे धोरण आखता येणार नाही. गेल्या वर्षी मी अमृतसरमध्ये होतो. तिथले वायू प्रदूषण हे दिल्लीपेक्षा भयानक आहे. जर फटाक्यांवर बंदी घालायची असेल, तर ती संपूर्ण देशात घातली जायला हवी', असे सरन्यायाधीश भूषण गवई म्हणाले.

कोच राजबोंगशी निदर्शकांवर पोलिस कारवाईनंतर आसामच्या मुख्यमंत्र्यांनी दिले चौकशीचे आदेश

गुवाहाटी : आसामच्या धुबरी जिल्ह्यात पोलिसांनी केलेल्या 'लाठीचार्ज' मध्ये कोच राजबोंगशी समाजाला एसटी दर्जा मिळवा, या मागणीसाठी मशाल रॅलीत सहभागी झालेल्या अनेक निदर्शकांना मुख्यमंत्री हिमांता बिस्वा सरमा यांनी गुरुवारी चौकशीचे आदेश दिले. एका पोलिस अधिकाऱ्याला निर्लंबित करण्यात आले आणि दुसऱ्याला 'अतिरिक्त बळखा वापर' केल्याच्या आरोपाखाली 'रिडरॉ' क्लोज' (कर्तव्यातून काढून टाकण्यात आले). मुख्यमंत्र्यांनी पाच दिवसांत चौकशी अहवाल सादर करण्याचे आदेश दिले आणि दोषी अधिकार्यांवर योग्य ती कारवाई केली जाईल असे आश्वासन दिले. 'जे काही घडले ते चांगले नव्हते. पोलिसांनी आवश्यकतेपेक्षा जास्त बळखा वापर केला. कॉन्स्टेबलपासून ते वरिष्ठ अधिकार्यांपर्यंत सर्व पोलिस कर्मचाऱ्यांना, जे कोणी दोषी असतील त्यांना चौकशीच्या कक्षेत आणले जाईल,' असेही त्यांनी सांगितले. ऑल कोच-राजबोंगशी स्टुडंट्स युनियनने बुधवारी रात्री चिलाचई कॉलेजपासून गोलकगंज बाजाराकडे मशाल मोर्चा काढला, ज्यामध्ये

अनुसूचित जमातीचा दर्जा आणि कोच-राजबोंगशी समुदायासाठी वेगळे राज्य मिळवे अशी मागणी करण्यात आली. गोलकगंज बाजारात पोहोचण्यापूर्वीच, पोलिस आणि निमतलक्षरी दलाच्या जवानांनी रॅली थांबवली. त्यानंतर हाणामारी झाली आणि लाठीचार्ज करण्यात आला.

मुख्यमंत्र्यांच्या सूचनेनुसार, कॅबिनेट मंत्री जयंत मल्लबर्मा बुधवारी रात्री धुबरी येथे गेले. 'मुख्यमंत्र्यांच्या निर्देशानुसार मी नेमके काय घडले हे जाणून घेण्यासाठी येथे आलो आहे. मी रुग्णालयात जखमींना भेटलो. ते सर्व स्थिर आहेत. ही घटना गैरसमजामुळे घडली,' असे मल्लबर्मा यांनी गुरुवारी माध्यमांना सांगितले.

आसाममधील नेपाळी विद्यार्थ्यांना त्यांच्या मातृदेशी शांतता परतण्याची आशा आहे...

गुवाहाटी : आसाममध्ये शिबान घेणारे नेपाळी विद्यार्थी त्यांच्या मातृदेशातील अशांततेबद्दल चिंतेत आहेत. तथापि, गुवाहाटी विद्यापीठाच्या शांत आणि शांत कॅम्पसमध्ये, काही नेपाळी विद्यार्थी तरुणांच्या नेतृत्वाखाली नेपाळमध्ये शांतता आणि लोकशाही परत येईल अशी आशा बाळगून आहेत, ज्यामुळे तरुण पिढीसाठी

समावृत्ततेने भरलेले एक नवीन नेपाळ घडेल. जीवू व्यतिरिक्त, आसाममधील तेजपूर विद्यापीठात नेपाळमधील सुमारे चार विद्यार्थी आहेत आणि ईशान्वेकडील काही प्रमुख उच्च शैक्षणिक संस्थांमध्ये काही इतर विद्यार्थी आहेत. नेपाळच्या पारसा जिल्ह्यातील शिवकुमार चौरीसिया यांनी नुकतेच जीवूमध्ये एमबीए अभ्यासक्रमसाठी प्रवेश घेतला आहे. जरी त्यांचे पहिल्या सत्राचे वर्ग गेल्या महिन्यात सुरू झाले आणि शिव अजूनही अभ्यासावर लक्ष केंद्रित करत असले तरी, नेपाळमधील अशांतता त्यांना अजूनही चिंताग्रस्त ठेवते. 'हे राजेशाही किंवा लोकशाहीबद्दल नाही, परंतु आमच्यासारख्या तरुणांना नेपाळ असा लोकशाही देश हवा आहे जो भ्रष्टाचार आणि वाईट प्रशासनापासून मुक्त असेल. पात्र तरुणांना त्यांच्या पात्रतेनुसार नोकऱ्या मिळवतात अशी आमची इच्छा आहे, शिव यांनी गुरुवारी TOI ला सांगितले.

दैनिक

बहुजन सौरभ

बहुजनांच्या सामाजिक व सांस्कृतिक चळवळीचे मुखपत्र

नियमित अंक

आपल्या शुभेच्छा व जाहिराती खालील पत्त्यावर पाठवाव्यात.

:: दैनिक बहुजन सौरभ कार्यालय ::

१/२, स्वराज कॉलनी, अजनी पोलिस स्टेशनजवळ, वंजारीनगर, पाण्याच्या टाकीजवळ, मेडिकल कॉलेज मागे, तुकडोजी महाराज पुतळा मार्ग, नागपूर-४४००२४

मेल - bahujsansaurabh@gmail.com

संपर्क - 9422860648 ,

9421588901

परिवर्तन

जाहिरात दरपत्रक पूर्ण पान - ५० हजार रुपये अर्ध पान - ३० हजार रुपये पाव पान - १५ हजार रुपये

शुभेच्छा व्यक्तीशः फक्त ३ हजार रुपयांपासून सुरू

वाचकांना आवाहन

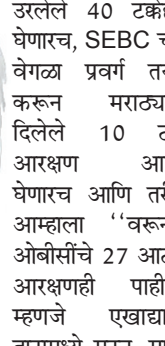
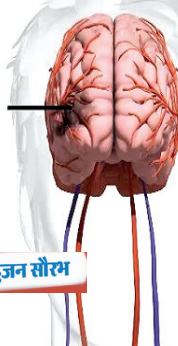
आम्ही वाचतो, तुम्हीपण वाचा!

टीप - पेमेंट अगोदर

मुंबई उपोषणाच्या सहाव्या दिवशी म्हणजे 2 सप्टेंबर 2025 रोजी सरकारने जरांगेला मराठा कुणबीकरणाचा जी.आर. दिल्यानंतर जरांगेने चंबुगबाळे आवरुन मुंबई सोडली. त्यानंतर मराठा कुणबीकरण करणाऱ्या सरकारच्या जी.आर. वर दोन्ही बाजूकडून शब्दिक युद्ध सुरू झाले. मराठ्यातील संघप्रणित नेते सराटे यांनी सरकारवर व जरांगेवर टिका करतांना म्हटले की, हा जी.आर. फसवा आहे, जरांगे व सरकारने दोघांनी मराठ्यांची फसवणूक केली.

मराठ्यांवर अन्याय झालेला आहे. इकडे ओबीसी नेतेही जी.आर. वर टिका करतांना म्हणाले की ओबीसींची फसवणूक झालेली आहे. ओबीसींवर अन्याय झालेला आहे. त्यानंतर फडणवीसाची भाजपाई फौज मैदानात उरुन मराठ्यांना सांगू लागली की जी.आर. मुळे मराठ्यांना खुवा फायदा होणार आहे. जरांगेच्या मुनासारखे झाले आहे, म्हणूनच तर जरांगेने आंदोलन मागे घेतले. फडणवीस ओबीसींना सांगू लागले की, ‘ओबीसींचे काहीही नुकसान होणार नाही.’ एकाच वेळेस एकाच जी.आर. मुळे दोन्ही समाजघटकांचा फायदा कसा काय होऊ शकतो? असा साधा कॉमन सेन्सही फडणवीसामध्ये शिक्क राहीलेला नाही. निसर्गाने

रचना करून दिलेल्या पृथ्वीवर जर एखादा उंचवटा निर्माण करायचा असेल तर कुठे तरी खड्डा करूनच माती-मुरुम काढवी लागेल व जेथे उंचवटा पाहिजे तेथे ही माती टाकून उंचवटा तयार करता येईल. म्हणजे कोणाचे तरी काढून घेतल्यावरच कोणाला तरी देता येईल. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी आरक्षणासाठी समाजाची नवी रचना करतांना SC, ST, OBC and open अशी करून दिल्यानंतर सुप्रिम कोर्टाने त्यावर 50 टक्के निर्मादा घातलेली आहे. त्यामुळे जर एखाद्या ओपन कॅटेगिरीतील जातीला आरक्षणाचा लाभ करून द्यायचा असेल तर ओपनमधील 50 टक्कमध्येच पोटविभाणी करून ते द्यावे लागेल. त्याप्रमाणे केन्द्र सरकारने घटना दुरुस्ती करून EWS चा कायदा करून 10 टक्के आरक्षण ओपन कॅटेगिरीच्या जातीतील गरीबांना म्हणजे Weaker Section ला दिले आहे, ज्याचा पुरेपूर व भरपूर लाभ म्हणजे 10 टक्क्यातील 8 टक्के (जवळपास 80 टक्के) लाभ एकट्या मराठा जातीने घेतलेला आहे. परंतु जरांगे म्हणतो ते EWS चे आरक्षण आम्ही घेणारच, ओपनचे

जरांगे फॅक्टर: शेवटची नोंद, अधिकृत नोंद!

विद्वानांच्या मेंदूला व नेत्यांच्या अकलेला लकवा मारला आहे?

भाग – 5

आल्यानंतर जरांगेला आता ओबीसींच्या छत्रपती शाहू महाराजांनी दरबारी बाह्य पुजाऱ्याकडे वेदोक्त विधींचा आग्रह धरला तेव्हा शाहू महाराजांचा नोकर असलेला ब्राह्मण पुजारी म्हणतो की, ‘महाराज तुम्ही घाटगे शूद्र असून तुमचा विधी शूद्रांप्रमाणे पुरोणोक्त पद्धतीनेच होईल. कारण वेदोक्त विधी हा फक्त ब्राह्मण व क्षत्रियांसाठीच आहे आणि केली युगात कुणीही क्षत्रिय राहिलेले नाहीत.’ त्यावेळी शाहू महाराजांकडून प्रतिवाद केला गेला की, ‘छत्रपती शिवाजी महाराजांचा क्षत्रिय म्हणून राज्याभिषेक झालेला असल्याने व मी त्यांचा वारसदार असल्याने माझे विधी क्षत्रिय म्हणून झाले पाहिजेत.’ त्यावेळी बाळ गंगाधर टिळक केसरीतून म्हणाले की ‘त्या त्या

ओबीसीनामा-48

प्रा. श्रावण देवेर
मो. 9422788546

मराठा आरक्षण : समाजशास्त्रीय चिकित्सा

मराठा आणि कुणबी : सांस्कृतिक वेगळेपण

जरांगे आणि त्यांचे समर्थक मराठा यांची मागणी वरवर पाहता मराठ्यांना आरक्षण द्या अशी सादर केली जाते. मात्र या मागणीचे बारकावे तपासल्यास त्यांची मागणी मराठ्यांना कुणबी जातीचे प्रमाणपत्र द्या अशी म्हणजेच जात्यंतराची मागणी आहे. मराठा आणि कुणबी या दोन स्वतंत्र जाती निर्माण होऊन जवळपास सहाशे वर्षांचा काळ लोटला आहे. या सहाशे वर्षांत या दोन जातींमध्ये सांस्कृतिक भिन्नता निर्माण होऊन ती अपरिवर्तनीय झाली आहे. या स्थितीत पुन्हा सहाशे वर्षे मागे जाऊन मराठा आणि कुणबी यांना एकच समजणे म्हणजे इतिहासाचे चक्र उलटे फिरविणे होय. ही बाब समजून घेण्यासाठी मराठा आणि कुणबी यांच्यामध्ये जातीय वेगळेपण कसे निर्माण झाले याचा मागोवा घेणे आवश्यक आहे.

हस्तलिखित चोपडीमध्ये आहे. (यांचे छापील पुस्तक 1912 मध्ये प्रसिद्ध झाले) या पुस्तकात असे म्हटले आहे की क्षत्रिय वंशावळी ही व्यासदेवांनी लिहिली आहे आणि व्यासदेवांनी श्रीभर यांना दृष्टान्त दिल्यावरून त्यांनी ही वंशावळी लिहिली आहे. कवि श्रीधरपंडित यांनी मराठ्यांचे वंश म्हणून सोमवंश, सूर्यवंश आणि यदुवंश यांच्या पौराणिक कथा दिल्या आहेत. प्रत्येक वंशाखालील कुळ्यांच्या यादीसह संबोधित कुलांच्या शास्त्रानुसार गोत्रे, कुलदेवत, देवक, सिंहासन आणि आचार दिले आहेत. शेवटी, उच्च वंशाची क्षत्रिय कुटुंबे आणि त्यांच्या छप्पन

देशांची(राजांच्या) यादी दिली आहे. (पहा The intra structure of Maratha caste – G S Surywanshi, प्रकरण 1 पृष्ठ 25) यानंतर 18 व्या शतकाच्या अखेरीस व 19 व्या शतकाच्या प्रारंभीच्या काळात अनेक लेखकांनी 96 कुळ्यांच्या संदर्भात पुस्तके लिहिली आहेत. मात्र त्यांच्यामध्ये पंचकुळी, सप्तकुळी, दशकुळी मध्ये नेमकी कोणती आडनावे येतात याबाबत एकवाक्यता नाही. कवि श्रीधरपंडित यांनी मराठ्यांचे तीन वंश नमूद केले होते. नंतरच्या लेखकांनी यातील यदू वंश वगळता व ब्रह्मवंश मान्य केला. यासोबतच जे क्षत्रिय आहेत पण त्यांचा पौराणिक वंश अस्तित्वात नाही अशा या आणखी एक वंशाची भर घातली. बॉम्बे गॅझेटियरमध्ये सोमवंश, सूर्यवंश, यदुवंश आणि शेष(नाग)वंश असे चार वंश दिले आहेत. बॉम्बे गॅझेटियरनुसार जे मराठे स्वतःला क्षत्रिय समजतात त्यातील काही कुळे उज्जैनच्या विक्रम राजाचे (इसवी सन 78) वंशज असल्याचा दावा करतात. काही कुळे माळव्याच्या भोज राजाचे (इसवी सनाचे दहावे शतक) वंशज असल्याचा दावा करतात. शिवाजी महाराजांचे भोसले घराणे भोज राजाचे वंशज मानले जातात. मराठ्यांच्या 96 कुळ्यांचे लोक राजा विक्रम, राजा भोज, शालिवाहन राजकुमारांचे वंशज असल्याचा दावा करतात. (Gazetteer of the Bombay Presidency, Volume XVIII, Part I पृष्ठ 284) या सर्व लेखकांच्या लिखाणाचे सार समजून घेतल्यानंतर 96 कुळी मराठ्यांचे चार वंश व आठ गोत्र मानले जातात. यापैकी

बहुजन सौरभ

भाग – 3

आडनावे ब्रह्म वंशामध्ये 81 आडनावे व यदुवंशामध्ये 29 आडनावे अशी एकूण 290 मुख्य आडनावे 96कुळी मराठ्यांमध्ये आढळून येतात. मात्र 96 कुळी मराठे त्यांच्या आडनाव्यांची संख्या 6327 असल्याचा दावा करतात. याचाच अर्थ 290 मुख्य आडनाव्यांव्यतिरिक्त असलेली 6037 आडनावे क्षत्रियत्वाचा दावा करण्यासाठी घुसविण्यात आलेली असावीत असे अनुमान निघते. 96 कुळी असण्याचा दावा करण्याच्या मराठ्यांची अनेक आडनावे कुणबी जातीत आढळून येतात. मात्र कुणबी जातीतील कोणतीही पोटजात स्वतःला क्षत्रिय म्हणवून घेत नाही. मराठ्यांनी जाल्योन्नतीच्या व स्वतःला क्षत्रिय म्हणून स्थापित करण्याच्या प्रयत्नात त्यांचे कुणब्यापासून विलगीकरण केले आहे. मराठ्यांमध्ये जी गोत्र, कुळ, वंश व देव-देवक व्यवस्था आहे ती कुणब्यांमध्ये दिसत नाही.

सुनील खोवरागे
मो. 9594057373

पहिले गोलमेज परिषद लंडनला 12 नोव्हें. ते 28 नोव्हें. 1930 या परिषदेला सप्रू, जयकर, मुंजे, जिन्न, महाराजा बिकानेर व डॉ. बाबासाहेब होते. दुसऱ्या गोलमेज परिषदेतील डॉ. आंबेडकर, शास्त्री, सप्रू, जयकर, सितनवाड, मालविया, सरोजिनी नायडू गांधी, मिर्जा ईसाईल, जिन्ना, रामास्वामी मुदलीयार यांना निमंत्रण देण्यात आले. या परिषदेत गांधीजी स्वतःला दलिततांचे प्रतिनिधी म्हणून सादर करण्याचा प्रयत्न केला. परंतु ते अपयशी ठरले. खरे प्रतिनिधी डॉ. बाबासाहेब होते. हे परिषद 28 सप्टेंबर पासून सुरू झाले. 6 ऑक्टोबरला गांधी, मुस्लिम प्रतिनिधींच्या हॉटेलवर जावून त्यांना काही आमीश देऊन माझ्या बाजूने समर्थन द्यावे असे जाहीर केले. परंतु मुस्लिम लिगच्या प्रतिनिधींनी ते मान्य केले नाही. या परिषदेला गांधी आणि आंबेडकर यात अत्यंत गंभीर टकराव झालेत. याबाबत सविस्तर गौरी बोलटनने आपले पुस्तक ‘द ट्रेझरी ऑफ गांधी’ यात लिहिले आहे. 20 सप्टेंबर 1932 पासून गांधी येरवडा जेलत आमरण अनशनला बसले. त्याचवेळी काँग्रेसी कार्यकर्तेकडून आंबेडकरांना अनेक धमकींचा येणे सुरू झाले. आपल्या लोकांचे प्राण वाचविण्यासाठी डॉ. बाबासाहेबांना गांधींची जिद्द पूर्ण करावी लागली. गांधीला डॉ. बाबासाहेबांनी जीवनात दिले. यालाच पुना कारागृहा नावाने ओळख मिळालेली आहे. तिसरा गोलमेज परिषद 17 नोव्हेंबर 1932 ते 14 डिसेंबर 1932 पर्यंत चालले. ब्रिटीश सरकारने 4 ऑगस्ट 1932 ला कम्युनल अवार्डीची घोषण केली. या निर्णयानुसार धारा 9 प्रमाणे मुस्लिम, शिख, ईसाई यांच्या प्रमाणेच दलिततांना देखील आपल्या मताने आपले प्रतिनिधी निवडण्याची संधी मिळाली. यालाच सेपरेट इलेक्टोरेट, पृथक् निवडणूक पद्धती म्हणतात. या नंतर गांधीने लगेच या निर्णयाला विरोध दर्शवून मरणाची उपोषण सुरू केले. कस्तुरबा गांधींच्या विचवणीवरून आणि आपल्या लोकांचे प्राण वाचविण्याच्या नम्र भावनेतून डॉ. बाबासाहेबांना ते निर्णय मागे घ्यावे लागले. पुणे करार 24 सप्टेंबर 1932 ला झाला. यामुळे गांधींचे प्राण जरूर वाचले, पण डॉ. बाबासाहेबांनी तीन गोलमेज परिषदांमध्ये जी विद्वता दाखवून दलिततांसाठी जे राजकीय अमृत पदरी पाडले होते, ते गांधींच्या कपटनितीमुळे त्याबाबत वंचित राहावे लागत आहे. राजनितीक आरक्षणाचा अर्थ आणि मूल्य बर्बाद झाला. यात शंका नाही. असे अनेक विद्वोही प्रकरणे संविधान

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि आदिवासी समाज

सभेत व टिकटिकाणी डॉ. बाबासाहेबांसोबत घडत गेले. पण डॉ. बाबासाहेबांनी आपले मनोबल कधीही डगमगू न देता पुढे जात राहिले. यावर सविस्तर डॉ. बाबासाहेबांनी आपले पुस्तक ‘कॉंग्रेस और गांधी ने दलितो के साथ क्या किया’ यात चित्रण केलेले आहे. जी पाटी संविधान सभेत डॉ. बाबासाहेबांना येवू देण्यास इच्छुक नव्हती, ती पाटी खोखरच, संविधानाचे मसुदा बनविण्यास सहजासहजी तयार झाली असेल, शक्यच नाही. ब्रिटीश हाय अंथॉरिटीच्या धमकीपुढे नतमस्तक होऊन मसुदा कमेटीचे कामे, काँग्रेसी रसकदारांनी मजबूतीने डॉ. बाबासाहेबांकडे सोपवावे लागले.

डॉ. बाबासाहेबांना क्षणक्षणी कॉंग्रेस आणि भटांच्या मनुवाडी, धार्मिक, सांप्रदायिक व्यवस्थेशी टकराव व्हायचे या टकरावला निबंधपणे डॉ. बाबासाहेब तोंड द्यायचे, पण वर्तमानपत्रात बातम्या येत नव्हते. लोकांना डॉ. बाबासाहेबांचे कार्य कळत नव्हते. म्हणून डॉ. बाबासाहेबांनी प्रथम स्वतःची ‘मूकनायक’ त्रिका सुरू केली. नंतर बहिष्कृत भारत, समता, जनता या वर्तमानपत्रातून डॉ. बाबासाहेबांनी दलिततांचे अधिकारवर अभियान चालविले. आदिवासींच्या बाबत डॉ. बाबासाहेबांचे उपकारांवर एक नजर टाकल्यास कळेल की, काय केलेत.. भगवान बिरसा मुंडा आणि अन्य आदिवासी शूरवीरांनी, विरगनांनी, ब्रिटीश काळात जल, जंगल, जमिनीची जी लढाई लढली, राणाची आहूती दिली, यामुळे ब्रिटीश सरकारने आदिवासींबद्दल जल, जंगल जमिनीचे अनेक सोयस्कर कायदे बनविलेत, ते कायदे संविधान बनवितांना जसेच तसेच ठेवले. ब्रिटीश सरकार भारताला जेवहा सत्ता सोपवेल, त्यावेळेस एक मुस्लिम देश, दुसरे

दलित-आदिवासींना आणि तिसरे हिंदू व समविचारी लोकांना विभागणी करून सत्ता हस्तांतरणाचे आश्वासन डॉ. बाबासाहेबांनी करवून घेतली होती. डॉ. बाबासाहेबांच्या हजेरीत तीन वेळा इंग्लंडला गोलमेज परिषद संपन्न झालेत. आदिवासींसाठी, स्वतंत्र पृथक मतदान संघांनी तरतूद करवून घेतले होते. आदिवासींना अन्य उमेदवारांला पण आपल्या मतदान करण्याचा अधिकार मिळवून दिला होता. आज 18 वर्षांवरील प्रत्येक आदिवासीला मतदानाचा अधिकार डॉ. बाबासाहेबांमुळे आहे. 5 वी व 6 वी अनुसूची जे आदिवासींसाठी विकासाचा मेरू आहे, ते डॉ. बाबासाहेबांमुळे. प्रत्येकाला प्राथमिक शिक्षण अनिवार्य व मोफत डॉ. बाबासाहेबांमुळे, नोकरीतील पदोन्नती, राजकीय आरक्षण, शिक्षणातील आरक्षण डॉ. बाबासाहेबांमुळे आहे. याशिवाय अन्य योजनांमध्ये सोई सवलती आहेतच. संविधानातील 5 व 6 अनुसूचित आदिवासींना पूर्णतः सामाजिक कल्याण प्रणाली बहाल करण्यात आली. कलम क्र. 15(4) नुसार सामाजिक व शैक्षणिक मागासलेल्यांना आरक्षणाचे प्रावधान करून समाजजिक स्तर उंचविण्याचे प्रावधान करण्यात आले आहे. कलम क्र. 29-भारतीय नागरिक म्हणून आदिवासींना देशाच्या कोणत्याही भागात वास्तव्य करून आपली भाषा संस्कृतीचे जतन करण्याचे अधिकार प्रदान करण्यात आले. कलम क्र. 46-आदिवासींसाठी सामाजिक अन्याय शोषणमुक्त ठेवण्याचे विशेष प्रावधान केलेले आहे. कलम क्र. 350-प्रत्येक आदिवासीला आपल्या तक्रारी, समस्या शासनाकडे विधमंडळ, संसदेमध्ये मांडण्याचे अधिकार बहाल केले आहेत. सामाजिक अधिकारांचे संरक्षण 23 व्या कलमानुसार बंदिस्त मजदूर व जबरन मजूरी करण्यास प्रतिबंध करून आदिवासींना संरक्षण देण्याचे प्रावधान करण्यात आले आहे. 2) आर्थिक अधिकाराचे संरक्षण-कलम क्र. 244 - लढली, राणाची आहूती दिली, यामुळे ब्रिटीश सरकारने आदिवासींबद्दल जल, जंगल जमिनीचे अनेक सोयस्कर कायदे बनविलेत, ते कायदे संविधान बनवितांना जसेच तसेच ठेवले. ब्रिटीश सरकार भारताला जेवहा सत्ता सोपवेल, त्यावेळेस एक मुस्लिम देश, दुसरे

संविधानाचे कलम क्र. 164 (1) नुसार सर्व राज्यात आदिवासी मंत्रालय स्थापन करण्याचे अधिकार देण्यात आलेले आहेत. ब) कलम क्र. 243, 330, 334 च्या प्रावधानानुसार आदिवासींसाठी संसद, विधानसभा, पंचायती मध्येही राखीव जागांचे प्रावधान आहे. 4) रोजगाराचे प्रावधान/सरकारी नोकरी-कलम क्र. 15(4) नुसार शैक्षणिक संस्थानांमध्ये आदिवासींना आरक्षणाचे प्रावधान आहे. ब) कलम क्र. 16 व 16 (4अ) इस. आदिवासींना सरकारी नोकरीत नियुक्ती व पदोन्नतीचे आरक्षण आहे. क) कलम क्र. 244 (ए) प्रमाणे, आदिवासींच्या अनुसूचित क्षेत्रात पूर्णतः स्वायत्त बहाल करण्याचे अधिकार संसदेला देण्यात आलेले आहे. ड) कलम 335 मध्ये सुधार करून आदिवासींना न्याय देण्यासाठी संसदेद्वारा राष्ट्रीय आयोग निर्माण करण्याचे अधिकार आहे. असो, आमचे काही बंधू डॉ. बाबासाहेबांबाबत भ्रमात आहेत, गैरसमज ठेवतात. त्यांचे एक कारण आहे, दुसऱ्याच्या ऐकण्यावरून स्वतःचा अग्र्यास नाही, दुसरे कारण म्हणजे, संविधान सभेत असणारे काही उगलंबाज लोक, आदिवासींबाबत नेहमी अडथळे निर्माण करण्याच्या प्रवृत्तीचे होते, तिसरे कारण म्हणजे आदिवासींबाबत बनविण्यात आलेली उपसमित्यांचे अध्यक्ष ठकर बापांने डॉ. बाबासाहेबांना पाहिजे तसे सहकार्य केलेच नाही, ही सत्य स्थिती पासून लोक अनभिज्ञ आहेत. मोठे हे नेहमीच मोठे असतात, तेव्हा वाकडे वागवून भले करणे सोपे होत नाही. आकाशाकडे चेहरा करून थुंकल्यास, थुंकी आपल्या चेहऱ्यावर येवून पडते, हे ही तितकेच सत्य आहे. अपेक्षाकृत काही बाबी, संविधानात आल्या नाहीत, मान्य परंतु जसे आदिवासींच्या जबरदस्त घुसखोरी, बजेटीचा पैसा इतरत्र जात आहे, जल, जंगल, जमिनीचे अधिकार समाप्त होत आहेत. मुळनिवासींची ओळख समाप्त करून वनावासींची ओळख प्रचलीत करीत आहेत, धर्मातरीत आदिवांचे आरक्षण समाप्त करीत आहेत, सरकारी शाळ बंद करीत आहेत, खाजगीकरण आणून आरक्षण समाप्त करीत आहेत, राखीव जागेतून निवडून येणारे आमदार, खासदार गप्प बसले आहेत व अन्यायावर बोलत नाही. यावर विरोध दर्शविण्यासाठी आपले स्वाभिमान आंदोलन कधी कुठे पहायला मिळेल का? ■

मागता येईना भीक, तर मास्तरकी शिक !

आमच्या लहानपणी ‘मागता येईना भीक, तर मास्तरकी शिक !’ अशी एक कहाणी होती. आज 21 व्या शतकातही ही म्हण जशीच्या तशी तासिका तत्त्वावर काम करणाऱ्या तरुण शिक्षकांना लागू पडणे अत्यंत दुःखदायक आहे. शिक्षकालाच वेतनधार करणारे शिक्षण सम्राट जर मजुरांप्रमाणे वागवत असतील तर तो शिक्षक विद्यार्थ्यांना काय शिक्षण देणार? ज्या समाजात शिक्षकाला प्रत्यक्ष

सम्मानाची वागणूक न देता फक्त सुविचार त्याच्या तोंडावर फेकले जातात तो समाज किती दार्ष्टिक असला पाहिजे, याचे प्रत्यंतर शिक्षक दिनाच्या दिवशी होणाऱ्या सरांतील भाषणातून हमखास येते. आजच्या शिक्षक दिनाच्या निमित्ताने कंत्राटी मजूर झालेल्या शिक्षकांची सध्याची परिस्थिती किती हलाखीची आहे हे विव्दित करण्यासाठी डॉ. अजित रामडे लिखित ‘अध्यापकांवर अन्याय; पुढल्या पिढ्यांचे काय?’ या लेखातील खाली दिलेला महत्त्वाचा अंश वाचूनही आपल्या वागण्यात काही बदल होणार आहे काय?

जगदीश काबरे
मो. 8080610056

समाधान मानणे पुरेसे नाही ! शिक्षक म्हणजे देशाचा बौद्धिक पाया असून ते तरुण मानांना घडवतात, हे शिक्षकदिनी हमखास केले जाणारे विधानही किती दार्ष्टिकपणाचे आहे, ही न्यायालयाची टिप्पणी विचार करायला लागणारी आहे. कमी वेतन, अनिश्चित नोकरी आणि अयोग्य प्रशिक्षणामुळे शैक्षणिक क्षेत्रात दीर्घकालीन गुंतवणूक, संशोधन आणि मार्गदर्शन यावर वाईट परिणाम आजही झालेला दिसतोच आहे. अनेक महाविद्यालयांत पर्यटन अध्यापकांना प्रशासनिक कामे दिलेली असतात, तर रोजचे अध्यापनाचे काम ‘तासिका तत्त्वावर’ राबणाऱ्या अध्यापकांवर सोपवले जाते. ‘महिन्याला फक्त 30 लेक्चर्स’ या नियमानुसार तासिका तत्त्वावरील अध्यापकांना एकापेक्षा जास्त महाविद्यालयांत काम केल्याशिवाय गुजरण करणे अशक्य असते. अध्यापक-संख्या कमी होणे आणि सरकारी शिक्षणार लोकांचा विश्वास कमी होणे याचा थेट संबंध आता दिसू लागलेला आहे आणि विद्यार्थ्यांचे खासगी महाविद्यालयांकडे पलायन वाढण्यामागचे ते महत्त्वाचे कारण आहे. सरकारी शाळा आणि महाविद्यालयांची प्रवेश-संख्या कमी होत आहे. तसेच शिक्षकांच्या कमतरतेमुळे कोचिंग क्लासेसच्या हलु्या शिक्षणाचा मार्ग नुसता रुख्तोच नाही तर रंदावतोही आहे. सर्वोच्च न्यायालयाने इशारा दिला आहे की, ‘शिक्षण क्षेत्रात गुंतवणूक करणे’ असलेल्यांनाही ‘दैनिक मजूर’ म्हणून वागणारे समाज ज्ञानभूमी उधारू शकत नाहीत.’ हा इशारा नकारात्मक असला तरी योग्यच ठरतो. ही समस्या दूर करण्यासाठी पूर्वीवेळ अध्यापकांची भरती करणे, तासिका तत्त्वावरील अध्यापकांच्या पदांना नियमित करणे, ‘समान कामासाठी समान वेतन’ धोरण कडकपणे लागू करणे, अध्यापक प्रशिक्षणात गुंतवणूक करणे, अभ्यासक्रमांना भविष्य केंद्रित करणे आणि सार्वजनिक शिक्षण प्रणालीवर विश्वास निर्माण करणे ही गरज आहे. पण लक्षात कोण घेतो? ■

भीमरत्न बुद्ध विहार
न्यू सुभेदार ले आऊट, नागपूर , दि. ठवरे को- ऑपरेटिव्ह हाउसिंग सोसायटी चे खुल्या मैदानावर भगवान बुद्ध व डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांचे पुतळे स्थापित आहेत. विहारामध्ये वंदना, पौर्णिमा उत्सव, वर्षावास, धम्मचक्र प्रवर्तन दिवस, बुद्ध फुले शाहू आंबेडकर यांच्या जयंतीनिमित्त कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात येते. गरजू विद्यार्थ्यां करिता अभ्यासिका सुरू आहे, विद्यार्थी दिपक प्रजापती, आयुषी श्रीरामे, इतर विद्यार्थी लाभ घेत आहेत. सुभाष लांजेवार, राजु रंगारी, रेखा रंगारी , ?ड. रोशन बागडे व सहकारी कार्यरत आहेत.

संवाद मित्र, डी.आर. कांबळे
8600924170

अत-दीप-भव म्हणजे बौद्ध होणे होय : मंगेश दहीवले

नागपूर : डॉ. बाबासाहेबांनी 1936 साली धर्मातराची घोषणा केली असली तरी हा देश पूर्वीच बौद्धधर्मीय होता. त्रिपिटकाचा आधार अत दीप भव असून जे सत्य आहे तोच धम्म होय, अत दीप भव म्हणजे बौद्ध धम्म होय. स्मृती प्रस्थापित करणे म्हणजे अत दीप भव होय. बौद्ध धम्म हा जगातील अन्य धर्मांपेक्षा सर्वात सोपा धम्म आहे, परंतु तो आचरणासाठी मात्र तितकाच कठीण आहे. आपण जे जे जाणतो, पाहतो, बोलतो, स्पर्श करतो ते सर्व अनित्य आहे. कल्याणकारी जीवनासाठी तथ्यागतेने 24 तास जागृत राहण्याचे सांगितले आहे. धम्मात प्रचंड ऊर्जा, शक्ती आहे. धम्माचे आचरण करणाऱ्यांची काया संतत दिसून येते, तो व्यक्ती तरुण दिसू लागतो. धम्म मार्गाद्वारे डॉ. बाबासाहेबांनी कोट्यावधी जनतेचे जीवन पूर्णतः बदलविले आहे. बुद्ध आणि धम्मावर बोलतांना अनेकदा डॉ. बाबासाहेबांच्या डोळ्यात अश्रू येत असे. डॉ. बाबासाहेब म्हणायचे धम्माइतके दुसरे काहीही उच्चमन, श्रेष्ठ नाही. धम्म पालन करणाऱ्या श्रावक संघाची आज गरज आहे. नागपुरातील धम्मसंगोष्ठी हा एक श्रावक संघ आहे, असे 1998च्या बॅचचे आयएसएस अधिकारी मंगेश दहीवले यांनी धम्मसंगोष्ठीच्या 359 व्या सभेत 'सम्यक स्मृती' या विषयावर बोलतांना विचार व्यक्त केले. या प्रसंगी त्यांनी कायानुपस्यना, चिंतानुपस्यना, वेदानुपस्यना, मरणापुनस्यना आणि धम्मानुपस्यना हे सर्व उपस्थान अत्यंत सोप्या भाषेत समजून सांगितले. जीवनातून आपण वाईट स्मृती त्वरित मिटवल्या पाहिजे. कुशल कर्माच्या स्मृती जागृत ठेवल्या पाहिजेत. प्रत्येक कार्यावर आपली श्रद्धा असली पाहिजे. कोणतेही काम एकाग्रतेने केले तर यश निश्चित प्राप्त होते. समाजजीवनाच्या उन्नतीसाठी प्रत्येकाने धम्म आणि संविधानाची स्मृती जागृत ठेवली पाहिजे. बुद्धीला विस्मरणाचा जंम चढू नये म्हणून स्मृती जागृत ठेवली पाहिजे, असे डॉ. सरोज आणालेले यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणात विचार व्यक्त केले. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला 'दि बुद्धिष्ट गोल्डन इश वुमेस फाऊंडेशन नागपूर'च्या महिला कलाकारांनी 'खनजागती संविधानाची' हे पथनाट्य सादर करून सर्वांना प्रेरित, जागृत केले. याप्रसंगी पथनाट्यात सहभागी सर्व महिला कलाकारांचे स्वागत करण्यात आले. ई.जि. नंदलाल मेश्राम यांनी बुद्ध विहार समन्वय समितीद्वारे आयोजित पाली परिक्षा विषयी माहिती दिली. इंग्लंडला नोकरी निमित्त वास्तव्यास असलेल्या रत्नपाल शोभा डभारे यांनी आपले विदेशातील अनुभव कथन केले, त्यांचे सभेत स्वागत करण्यात आले. शीला वासनिंक यांचा सभेत वाढदिवस साजरा करण्यात आला. नागपुरात 15 नोव्हेंबर ते 25 डिसेंबर या काळात आयोजित होत असलेल्या खासदार संस्कृतिक महोत्सवाची माहिती श्रीराम बनसोड यांनी दिली. या कार्यक्रमाच्या उद्घाटन प्रसंगी नागपुरातील सर्व शाळेतील मुलांना सामूहिक गीतापठणासाठी आमंत्रित केले आहे. धम्मसंगोष्ठी सभेत या गीतापठन कार्याचा निषेधाचा ठराव पारित केला. कार्यक्रमाचे संचालन श्रीराम बनसोड आणि आभार सुनीता रणधीर यांनी मानले. कार्यक्रमात अनेक गणमान्य व्यक्ती उपस्थित होते.

कोयना जलविद्युत केंद्रातील कंत्राटी कामगारांच्या मागण्यांवर रत्नागिरीत बैठक

रत्नागिरी : कोयना जलविद्युत केंद्र, पोफळी येथे कार्यरत कंत्राटी कामगारांच्या प्रलंबित मागण्यांबाबत दि. 11 सप्टेंबर 2025 रोजी जिल्हा सहाय्यक कामगार आयुक्त कार्यालयात विजय व्यवस्थापन, कंत्राटदार, रोजंदारी मजदूर सेना व महाराष्ट्र राज्य विज निर्मिती रोजंदारी मजदूर सेनेची संयुक्त बैठक पार पडली. या बैठकीस कामगारांचे वेतनासंबंधी आवश्यक कागदपत्रे सादर करण्याचे निर्देश संबंधित कंत्राटदारांना देण्यात आले. तसेच किमान वेतनासह प्रत्येक वेतनात 19 टक्के वाढीचा फरक लवकरात लवकर अदा करण्याचे आदेश

सहाय्यक कामगार आयुक्तांनी दिले. कामगारांच्या तक्रारींचे त्वरित व प्रभावी निवारण करण्याच्या दृष्टीने विज व्यवस्थापन, कंत्राटदार, रोजंदारी मजदूर सेना व महाराष्ट्र राज्य विज निर्मिती रोजंदारी मजदूर सेनेचे केंद्रीय कार्याध्यक्ष जी. एम. भालेराव, मिडिया प्रमुख राकेश टेभकर, शाखा पदाधिकारी व कामगार उपस्थित होते.

युवा राष्ट्रीय नंदगवळी समाज संघटनेची युवा कार्यकारणी

संवाद मित्र सोहेल खान, पांडरकवडा : श्री कृष्ण मंदिर पांडरकवडा येथे बैठक आयोजित करण्यात आली. या वेळी युवा तालुका कार्यकारणी गठित करण्यात आली आहे. या बैठकीत राष्ट्रीय युवा नंद गवळी समाजाची केळूपूर तालुका कार्यकारणी गठित करण्यात आली. बैठकीस केळूपूर तालुका अध्यक्ष व्यंकटरावजी अवधते झुली व यवतमाळ जिल्हा सह सचिव गजु भाऊ चेके, अर्जुन पाने, अश्वय संघ संकेतपूर तालुका दीपक बोपटे, दीपक भोगडे, पुरुषोत्तम कोरडे, शलिक डोळे यांच्या प्रमुख उपस्थिती युवा कार्यकारणी गठीत करण्यात आली. केळूपूर तालुका युवा अध्यक्षपद गुणवंतराव गणपतराव बोपटे (गौराई) यांची सर्वानुमते निवड करण्यात आली तर जिल्हा उपाध्यक्षपदी दिव्जक मधुकरराव चेके (मोहदा) युवा सचिव पदी वृषभ बोपटे (बोरी) सहसचिव पदी अरुण डोळे (सोसायटी) कोषाध्यक्ष पदी प्रफुल्ल भोगडे, संघटक पदी राहुल झामरे सर्वानुमते निवड करण्यात आली. या वेळेस क्रिशा बोपटे, ज्ञानेश्वर घाटोडे, सुभाष बोपटे, अजय बोपटे व खाकर घोडे पाटील, विलास झामरे, संतोष अवधते, शलिक झामरे समाजातील मान्यवर लोक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

नागपूरत महाबोधी महाविहार प्रतिकृती भव्य स्वरूपात निर्माण करण्यामागे काय उद्देश आहे ?

नागपूर : भक्त प्रशीलरत्न गौतम अध्यक्ष संघकाया फाऊंडेशन यांची ही संकल्पना आहे. यात आंतरराष्ट्रीय ध्यान केंद्र व लहान मुलांसाठी बौद्ध विद्यापीठ आणि जेष्ठ व प्रौढांसाठी 'ओल्ड एज होम' सुद्धा निर्मित करायची आहे, हे त्यांनी हाती घेतलेले कार्य अत्यंत स्तुत्य आहे. आम्ही त्यांचे अभिनंदन करतो. परंतु या कार्यासाठी जगप्रसिद्ध एकमेव महाबोधी महाविहार याची प्रतिकृती भव्य स्वरूपात निर्माण करण्याची काय गरज आहे? या तुमच्या प्रकल्पाला महाबोधी महाविहार हे नाव का? आपणस महाबोधी महाविहाराची प्रतिकृती निर्माण करायची असेल तर अवश्य करावी. पण ती छोटेश्यानी संघकाया फाऊंडेशनच्या कार्यालयात करावी. यात काहीही वाईट नाही. जर तुम्हाला भव्य स्वरूपात निर्माण करायची असेल तर त्याचे नाव संघकाया फाऊंडेशन विहार असे ठेवावे हे उचित. आज महाबोधी महाविहार बौद्धांच्या ताब्यात नाही आणि त्यासाठी कितीही वर्षे संघर्ष घावा लागेल. तरी ते हाती येईलच असे नाही. कारण

काहीही असो, पण तातून्ते हे सत्य आहे. महाबोधी महाविहार हे बौद्धांचे श्रद्धास्थान आहे यात दुमत नाही. परंतु बुद्ध हा विष्णूचा दहावा अवतार म्हणून हिंदू लोक तिथे येऊन पुजापाठ करतात. त्याचप्रमाणे बौद्धही पुजा अर्चना करतांना दिसतात. विहारावर अधिकार मात्र हिंदूंचा आहे, हे वास्तव यथार्थ आहे. तुम्ही नागपूरत महाबोधी महाविहाराची प्रतिकृती निर्माण करून काय साध्य करणार? 1. बौद्ध लोक बौद्धगंथेला महाबोधी महाविहार पाहण्यासाठी येतला जाणार नाहीत. कारण जसेच्या तसे नागपूरत निर्मित आहे. 2. निर्माणधीन महाबोधी महाविहार प्रतिकृतीत पुजापाठास सुरुवात होणार नाही कशावरून? 3. महाबोधी महाविहाराला अंतरराष्ट्रीय बौद्ध लोक भेट देतात आणि काही दान दक्षिणा सुद्धा गयेत देतात. संघकाया फाऊंडेशन विहाराच्या व त्याच्या प्रकल्पाला स्वयंस्फूर्तीने बौद्धांवर लोक दान करतील यात शंका नाही. म्हणून महाबोधी महाविहार हे नाव प्रकल्पाला देऊ नये. विचार करावा.

रिपब्लिकन लोकशाही मोर्चा कार्यकारिणी गठीत

नागपूर : विविध रिपब्लिकन गट तसेच सामाजिक व राजकीय संघटनांना एकत्र आणून शोषित, पीडित, आदिवासी, स्लम परिसरातील रहिवासी, विद्यार्थी, शेतमजूर आणि महिलांचे प्रश्न सोडविण्यासाठी रिपब्लिकन लोकशाही मोर्चा स्थापन करण्यात आला आहे. या मोर्चातर्फे अलीकडेच संविधान चौक, नागपूर येथे बेकायदेशीर जन सुरक्षा कायदा रद्द करण्याची मागणी करत आंदोलन करण्यात आले. त्यानंतर मोर्चाची बैठक रविभवन येथे जेष्ठ आंबेडकरी विचारक जनार्दन मुनू यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडली. बैठकीत मनपा निवडणुकांसाठी सर्वप्रथम प्रत्येक प्रभागात रिपब्लिकन एकजूटीचा प्रचार व प्रसार करण्यासाठी रेलीचे आयोजन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. तसेच जनसामान्यांच्या प्रश्नांसाठी स्वतंत्र नियोजन करण्याबरोबरच, निवडणुकीत विविध राजकीय व रिपब्लिकन गटांशी चर्चा करून एकत्र लढण्याचे आणि 'एकास एक उमेदवार' देण्याचे धोरण आखण्यात आले. याशिवाय महाराष्ट्र रिपब्लिकन विचारांचा प्रचार व प्रसार करण्यासाठी केंद्रीय समिती गठीत करण्यात आली. मार्गदर्शक विनायकराव जामाडे, जेष्ठ रिपब्लिकन

विचारक पदाधिकारी अध्यक्ष अरुण बोधी गाडे, कामगार नेते उपाध्यक्ष जनार्दन मुनू, अमृत गर्जभिये, घनश्याम फुसे, प्रा. रमेश पिसे, प्रा. मधुकर उईके, प्रा. राहुल मुनू, सरचिटणीस अब्दुल पाशा, शंकराव गणवीर, महासचिव प्रा. जावेद पाशा, अनिरुद्ध शेवळे, कोषाध्यक्ष प्रा. नरेंद्र सूर्यवंशी, सचिव हनुमंतसिंग राठोड, दिनेश गोडघाटे, श्यामराव हाडके, प्रा. जयंत जांभुळकर, विषयी सल्लागार अॅड. अजय निकोसे, कार्यकारी सदस्य संजय डोंगरे, रवि पोथारे, तायार शेख, गणेश मथुरे, रणजीत रामटेके, राजेंद्र गणवीर, संजय अंधोरे, डॉ. चरयराज जयवंधू, धीरज वाघमोरे, गौतम सातपुते, ई.जि. भूषण मुनू, संयोजन तुळशी मदांमे. या कार्यकारिणीच्या स्थापनेनंतर रिपब्लिकन गटांना बळकटी मिळून समाजातील वंचित घटकांच्या प्रश्नांवर ठोस पातळीवर लढा उभारला जाईल, अशी अपेक्षा व्यक्त करण्यात आली.

इंदिरा गांधी महाविद्यालयात बॅकींग व स्पर्धा परीक्षाबाबत मार्गदर्शन

कर्मेश्वर : इंदिरा गांधी कला, वाणिज्य महाविद्यालय कळमेळमध्ये आज बॅकींग, रेल्वे सेक्टर व स्पर्धा परीक्षाबाबत मार्गदर्शन कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता. संतोष बुधेवार, मुख्य व्यवस्थापक सेक्टरम अकादमी, नागपूर व संदीप वाघमारे, लोखंडे मार्केटिंग प्रमुख हे मुख्य वक्त म्हणून, प्राचार्य डॉ. राजेंद्र कांबळे अध्यक्ष म्हणून मंचावर विराजमान होते. यावेळी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना बुधेवार यांनी स्पर्धा परीक्षेत सहभागी होण्यासाठी कशाप्रकारे तयारी करावी लागते व ही परीक्षा यशस्वी करण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी मनापासून अभ्यासात स्वतःला झोकून देऊन शासकीय सेवेत संधी प्राप्त करता येईल. पदवी प्राप्त करून न थांबता आपले आयुष्य उज्वल करण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी बॅकींग या नोकरीव्यतिरिक्त परीक्षांची कास धरावी असे कळकळीची भावना त्यांनी आपल्या मार्गदर्शनात केली. यावेळी डॉ. कांबळे यांनीही मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे आयोजक प्रा. मलिक परवेज यांनी मार्गदर्शन कार्यक्रमाची रुपरेषा यावेळी विशद केली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. उमाकांत बळे यांनी केले. संचालन प्रा. निधी गुप्ता यांनी तर आभार प्रा. नितीन पटे यांनी मानले. कार्यक्रमात डॉ. मंजुषा डोबळे, रोशन भगत, प्रा. हेमंत बागडे, संजय रामटेके, महेश देवघरे, चेतन ठवरे, प्रा. किशोर दुर्गे, मंजुषा कापसे आदि प्राध्यापक सहभागी झाले होते.

प्रज्ञाज्योत बुद्धविहारात वर्षावास व्याख्यानमाला

नागपूर : प्रज्ञाज्योत बुद्धविहारात सुरू असलेल्या वर्षावास साप्ताहिक व्याख्यानमालेत बौद्धाचार्य देवीदास राऊत यांनी 'जशी करणी तशी भरणी' या उद्धोधक म्हणीचा संदर्भ देत मंगल-अमंगल कर्मानुसार परिणाम भोगावे लागतात, असे प्रतिपादन केले. धम्मपद, जातककथा व बुद्धधर्मातील प्रेरणादायी उदाहरणे देऊन त्यांनी आपल्या ओजस्वी वाणीने कर्मफल सिद्धांत स्पष्ट केला. आसक्ती वाढल्यास जीवन अधोगतीकडे जाऊन दुःख निर्माण होते. तथ्यागतांनी सांगितल्याप्रमाणे दुःखमुक्ती हवी असेल तर भावनामय प्रज्ञा जागृत ठेवून चांगल्या कर्मांचे चांगले परिणाम अनुभवत सद्धर्मीक जीवन जगावे, असे त्यांनी सांगितले. या कार्यक्रमाला अध्यक्ष म्हणून पन. व्ही. बहादूर उपस्थित होते. आपल्या भाषणात त्यांनी शिक्षणाच्या महत्त्वावर भर देत, 'विद्यार्थी कोणत्या वाहनाने कोलेजला जातो हे गीण असून तो कोणते शिक्षण घेतो हे महत्त्वाचे आहे,' असे मार्मिक प्रतिपादन केले. तसेच, मनुष्य धनसंपत्तीपेक्षा मनसंपत्तीने धनवान असावा, असे विचार व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे संचालन इंदिरा बोरकर यांनी केले. निवासी भन्ते नागकन्या यांनी धम्मपालन गाथेने कार्यक्रमाची सांगता केली.

लोटेस पब्लिक स्कूल येथे शिक्षकांचा सत्कार

नागपूर : न्यू नेहरू नगर, म्हळगी नगर चौक, रिंग रोड, नागपूर येथील शाक्यमुनी ट्रस्ट द्वारा संचालित लोटेस पब्लिक स्कूल येथे शिक्षकदिनानिमित्त 'उत्कृष्ट शिक्षक' पुरस्कार प्रदान केला. लोटेस पब्लिक स्कूलच्या गणित विषयात पारंगत शिक्षक महेश हरडे तसेच, विज्ञान विषयाच्या शिक्षका पूजा लक्ष्मेवार हे उत्कृष्ट शिक्षकांचे मानकरी ठरले. याप्रसंगी त्यांना मानचिन्ह, शाल आणि बक्षिस देऊन सन्मानित केले. तसेच याप्रसंगी संस्थेचे सहसचिव ई.जि. रुपराज गौरी यांचा वाढदिवसानिमित्त सत्कार करण्यात आला. सत्काराला उत्तर देताना त्यांनी विद्यार्थ्यांना येण्याजाण्याकरिता शाळेला 'हॅप्पी' डोनेट करण्याचे कबुल केले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी संस्थेचे सचिव प्रा. नाना शेंडे होते. तसेच प्रमुख अतिथी संस्थेचे उपाध्यक्ष दिनकर वाठोरे, संस्थेचे जेष्ठ सदस्य राजेंद्र कळमकर यांनी

शिक्षक व कर्मचारी वर्गांना त्यांच्या शिक्षकीपेशातील विशेष योगदानाबद्दल त्यांचा सन्मान केला. शिक्षक दिनानिमित्त दिनकर वाठोरे, राजेंद्र कळमकर, धम्मदिशा सार्वजनिक वाचनालयाच्या कोषाध्यक्षा जया गौरी यांनी शिक्षकांना शुभेच्छा देऊन मार्गदर्शन केले, कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्रा. नाना शेंडे यांनी शिक्षकांना मोलाचे मार्गदर्शन केले. यावेळी विद्यार्थ्यांनी शिक्षकांच्या भूमिका खूप छान वठवून यावेळी शिक्षकांबद्दल मनोगत व्यक्त केले. याप्रसंगी शाळेच्या उपप्राचार्या अरुणा डहाके यांनी प्रास्ताविक तर संचालन सुवर्णा हर्ले आणि आभार सुनिता मेश्राम यांनी केले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी प्राचार्या कांचनलता नागदेवे, प्रभागी पायल शंभरकर, सोनाली खोब्रागडे, आरती सपकाळे, महेश हरडे, प्रज्ञा रामटेके, पूजा लक्ष्मेवार, प्रतिभा अतकरे, वैशाली राऊत, दिपिका सोमकुवर, किरण दुर्लेंवार, प्रतिक्षा तामगाडगे, निलू कांबळे, लक्ष्मी लिह्लारे, अमरज्योती गर्जभिये यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

महत्वाचे

रमाई जागृती मंचाचा दहावा वर्धापन दिन साजरा

दिल्ली : दिल्लीतील मराठी आंबेडकरी महिलांच्या रमाई जागृती मंचाने दहा वर्षे पूर्ण केली. या निमित्ताने आयोजित कार्यक्रमाला केंद्रीय वित्त मंत्रालयातील अतिरिक्त आयुक्त क्रांती खोब्रागडे प्रमुख पाहुण्या म्हणून उपस्थित होत्या. कार्यक्रम ऑल इंडिया सिद्धार्थ वेल्फेअर सेंटरच्या द्वारका मोड येथील सेवक पार्क येथे झाला. गेल्या दहा वर्षात या मंचाने समाजासाठी अनेक उपक्रम राबवले आहेत. दर महिन्याला मान्यवरांना बोलावून प्रबोधनपर कार्यक्रम, महापुरणांच्या जयंती, राष्ट्रीय सण यांचे आयोजन तसेच वचनांमार्फत मदत अशी कामे सतत केली जाता आहेत. या गटातील बहुतेक महिला कामकरी असून, समाजासाठी काहीतरी करावे या भावनेतून त्या एकत्र येतात. या वेळी क्रांती खोब्रागडे म्हणाल्या, 'आपण शिक्षित झालो आहोत. आता ज्यांना अजून जागृतीची गरज आहे. त्यांच्यापर्यंत पोहोचवणे आपले कर्तव्य आहे.' तसेच वाचन वाढवून संविधानातील अधिकार आणि कर्तव्ये समजून घेऊन जागरूक नागरिक होण्याचे आव्हान त्यांनी केले.

स्कॉलर कॉन्वेंट, फुसेज हायस्कूल येथे शिक्षक दिवस साजरा

नागपूर : स्कॉलर कॉन्वेंट, फुसेज हायस्कूल, बोरगाव, काटोल रोड, नागपूर येथे शिक्षक दिवस साजरा करण्यात आला. प्रसंगी शाळा संचालक भिमराव यांचे हस्ते, त्याचप्रमाणे नगरसेवक भुषण शिंगणे, नगरसेविका अर्चना पाठक यांनी शिक्षकवृत्तांना पुष्पहार व गिफ्ट्स देवून सत्कार करण्यात आला. शाळा संचालक यांनी शिक्षकांना मार्गदर्शन केले. चांगले नागरिक घडविण्यात शिक्षकांचा फार मोठा मोलाचा सहभाग राहिलेला आहे. आपण चांगली मेहनत घेऊन शाळेचे नाव चमकवावे हिच आशा करतो. कार्यक्रम अध्यक्ष भीमराव फुसे यांनी भूषवले होते. संचालन विद्यार्थींनी दिक्षाने केले. आभार मोसमी यांनी मानले. कार्यक्रम यशस्वी सलमान शेख, मोसमी परतेकी, शैला बाविसकर, मोनिका वर्मा, पद्मिनी बोंडे, रेणू यादव, चांदनी सोनी, गीता ढवळे, अन्वर ,प्रशांत जगनाडे, चैतली चिमनकर, प्रांजल जगनाडे इत्यादी उपस्थित होते.

निधन वार्ता

सत्यभामा हरिराम रामटेके
नागपूर : न्यू आकाश नगर येथील निवासी तुलसीदास रामटेके यांच्या मातोश्री सत्यभामा हरिराम रामटेके यांचे दीर्घ आजाराने दि. 8 सप्टेंबर 2025 रोजी दुःखद निधन झाले. त्या 92 वर्षांच्या होत्या. त्यांच्या पश्चात तीन मुले आणि मोठा आस परिवार आहे.

आजचे कार्यक्रम
उद्घोष मैत्री संघ
दिनांक : शनिवार, 13/9/2025
वेळ : सकाळी ठीक 8.30 वाजता.
स्थळ : अॅड. कर्मवीर बाबु हरिदासजी आवळे स्मृती परिसर, कमाल टॉकिज, नागपूर.
विषय : अनागारिक धम्मपाल जीवन परिचय
वक्ता : प्रदीप गायकवाड, अभ्यासक, महाबोधी महाविहार आंदोलन. संघटक समता सैनिक दल.